

De molen bij de ringsloot van de polder 't Weeltje. De man met het paard is Simon Pool.
(Foto: verzameling Piet Houter)

Môlen kruie

De molen op de Schoutsplaats

As de môlen male most en
hoi sting niet goed op de wind
den zoi Jaap zo teugen Maartje:
„Haal de buurjoôs maar, m'n kind,
want allien kin ik 't niet flikke
't gaat zo ellendig zweer
en hoi moet 'n kwartslag draaie
staat ie deer, den maalt ie weer!”

Maartje gong de buurjoôs hale
en die kwamme opperdan.
Jaap zoi: „Joôs, 't moet weer beure,
pakke jollie efkes an?”
Touwe los en den an 't kruien
draaie, zwoege, wat 'n baan!
Maar hoi kwam toch in beweging
en gong uit z'n stand vandaan.

Op slot stond ie met z'n wuke
op de wind, krek as 'n vorst.
Jaap zoi: „Nag maar wel bedankt, 'oor.
Maar hewwe jullie nou gien dorst?”
En den krege we 'n glaasie.
„'t Was goed voor de slechte maag”,
zoide Jaap, „of voor de koudte.”
Nou, wai buurjoôs holpe graag!

Dit gedicht is geschreven door Frans Houter (Wognum, 29-01-1893, overleden in Zwaag 05-11-1983). Hij is een van de twaalf kinderen van Gijsbert Houter en Antje van der Deure.

Zijn oomzegger Piet Houter (Wognum, 19-07-1919) stelt: „Oom Frans was een broer van mijn vader. Het gezin van Gijs Houter en Antje van der Deure woonde op de boerderij 'De Schoutsplaats'. In het gedicht wordt in het laatste couplet gesproken over 'we'. Dat houdt in dat de maker zelf meegelopen heeft met het kruien van de molen. Jaap en Maartje zijn molenaar Japie Leegwater en zijn vrouw Maartje Blokker. De kinderen Houter gingen merendeels in de agrarische sector werken. Behalve oom Frans, dat was geen boer. Ik herinner me hem als een eerlijk en vrolijk man, die voor feestjes de 'stukkies' maakte. Een echte gangmaker. Hij is kruidenier geweest, hij werkte bij de spoorwegen en later was hij pensionhouder.” De molen uit het gedicht stond bij de ringsloot van de Bedijkte Leek ('t Weeltje), een poldertje van ruim 9 ha, dat in 1633 drooggemaakt is. Dit poldertje ligt dicht bij de Schoutsplaats en het water werd op de ringsloot geloosd.

Piet Houter is op de Schoutsplaats geboren. Hij weet nog dat de molen er in zijn jeugd stond. „Simon Pool zorgde ervoor dat de molen werkte. Toen de molen af was, is hij gesloopt. Er kwam een pomp met dieselmotor voor in de plaats.” Nu is er nog slechts een vijzelpompje dat aangedreven wordt door een tractor-motor.

Met dank aan N. J. Groot uit Hoorn voor het beschikbaar stellen van het gedicht.